

ممالك عثمانیهده سنه لکی (۶۵) ، التي
آیلقی (۳۵) غروشدرد .
ممالك اجنبیهده سنه لکی (۱۷) ، التي
آیلقی (۹) فرانقردرد .

اداره خانہ

باب عالی چاده‌سنده دائره مخصوصه

اغظارات

آبونه بدلی پشیندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونيه قبول
اولنر . درج ايدلمين يازيلر اده
اولونماز .

١٣٣٠

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، ہفتہ اوق مجموعۂ اسلامیہ در۔

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادریب

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

اوجنه ، آفریقانك جنوبنه ، اوستریا و آمریقانك اوزاق منطقه لرینه
قوشان انكیز كنجلرینك سائق و سر موفقیتلرینی کندیلرینه ویریلن
روح تربیه ده آراملیدر . م . شمس الدین

اسلام عسکرینه

مریسیع وقعه سی :

مکه ایله مدینه آراسینده و (قدید) ده نیلن کویک یاقینلارنده
(مریسیع) اسمنده برصووردی . بوصویک باشنده (بنی المصطلق)
اسمنده برعرب قبیله سی اوطورور و (حارث بن ضرار) آدلی
برشیخك امری آلتنده بولونوردی .

حارث بن ضرار ، مسلمانلغك ایلرله مه سنی و مسلمانلرك قوت
بولماسنی چكهمیوردی . اوتهدن بریدن آدام طویلامق و قبیله سنی چوغالتدقدن
صوكرامدینه اوزرینه صالدرمق ایستیوردی .

رسول الله صلی الله علیه وسلم افندیمز ، حارثك محاربه فکرنده
بولوندیغنی خبر آلینجه تحقیقات یایمق و طوغرو معلومات که تیرمك اوزره
اصحابندن (بریده بن الحصیب) حضرتلرینی مأمور ایتدی .

بریده ، تحقیقاتی قولایجه یایمق و معلومات آلینجه یه قدر حریفلرك
الندن جانی قورتارمق ایچین تأویلی سوز سویله مه یه مساعدده ایسته دی .
پیغمبریمز افندیزده بوخصوصده اوکا اذن ویردی .

پیغمبر ، یالان سویله مه یه اذن ویریری ؟ . دییه تعجب ایتمه ده
حکایه یی دیکله !

بریده ، مریسیع صوبنه کیدوب برقالالاق طویلامش اولدیغنی
کوردی . صوكرامدینه ، قبیله شیخی ایله کورووشوب :

— مذك محمدله اصحابی اوزرینه یورویه جکزی ایشیتدم . ذویدیغم
طوغرو ایسه بنده آداملریمی آلوب کله ییمده برلکده کیدم و مسلمانلری
تمامیله محو ایدم . دیدی .

حارث ، بکله مه دیکی طرفدن بریاردیمی چیقدیغنی کوروونجه سهویندی
— اوت . مسلمانلری محو ایتك ایچین طویلانق . سنده برابر

کلیرسهك ده ای اولور . فقط چابوق داورانمالیسك که بر آباق اول
یورویه لم ..

جوابی ویردی .

بریده :

— بکی . کیده ییم ، قبیله می آلوب که تیریم . دیهرک اورادن
چکیلدی و مدینه یه کلوب کوردکلرینی ، ایشیتدکلری رسول الله حضرتلرینه
آکلاتدی :

تأویلی سوزك نه اولدیغنی آکلادك دکلی ؟ .

یالان سویله مك بك فنا برشیدر . لکن اوجنده دین ایچین ،

موسیقیمزده حتی اکنجه (۱) لریمزده کیزی وپاسلی بریأسك ایزلرینی
حسن ایتمه مك ممکن دکلدر . ادبیاتمز ، دورادور برماتك حزن انکیز
سانحه لرله طولمشدر .

شاعرلریمز حیاتك آجیلغندن حزین حزین نه قدر شکایت ایتشلرسه ،
موسیقی شناسلریمزده بسترینه اونستده غم آکین برآهنگ برمشلدر .
محیط اجتماعیمیزی تصویر ایچون سویله نیلن :

زم دیارده هرشی کولر ایکن آغلار

مصرعی حقیقه نه قدر مطابقدر ! . . .

دنیا دن نفرت ، حیاتدن شکایت ایتك ایچون ، حیاتك مدھش
صدمه لرینه اوغراق ایجاب ایدر . حالوکه زمانك بی امان صدمه لری آنجق
(سنی) . (تشبث) و (عزم و ثبات) دن محروم اولان فردلری صارصار .
توکل مطلق — که حاکم اولدیغنی وجودلری درین بر او یوشوقلغه
سوروکلر — انسانی حیاتدن اوصاندره جق اك بویوک برسیدر .

بز ، اگر یاشامق ایستیورساق باشقه برعالمه کیرمکه مجبوروز . بکی
برعالمه کیرمك ایچونده طرز تربیه مزی ، شوچوروک و عاقل تشکیلات
اجتماعیه مزی اساسندن ده کیشدیرمکدن باشقه چاره یوقدر . حیات
و استقبالی عائله سندن ، حکومتدن بکله یین ، تشبث شخصی و عزم و اراده دن
محروم برنسل ایله استقبال قورتاریله مز .

حیاتی یالکیز کندی سنی و غیرتندن بکله یه جك ، آتی یه امیدلی
و فرلی نظرلرله باقمه جق دینج و عزمکار برنسله محتاجز . نسل مستقبله
ویره جکمز تربیه ده یالکیز فرد دوشونیلیز ، اونده ؛ هر تورلو احوال
و احتمالاته نظراً ، موفقیتی تأمین ایده جك ملکه و قابلیت ترمه ایدیلرسه
بویله برنسل یتشدیرلمش اولور .

شمالی آمریقان و انکلیزده تعقیب ایدیلن تربیه اصوللرینك تدقیق زم
ایچون نه قدر فائده لیدر ! بزده یکریمی یاشنه کیرن برکنج ، حالاچوجوق عد
اولنور . ابویخی ، کندیسنه چوجوق نظرله باقار . محیط اجتماعی ده ده
عینی نظرلرله استقبال اولنور . حقیقت حالده ده بوکنج وصایته محتاجدر .
کندیلرینی اون اوچ یاشنده کی برانکلیز چوجوغنی قدر حسن اداره یه
موفق اوله میان یکریمك كنجلریمزك آزاولدقلرینی ادا ایدرسك فضله
نیکیینك ایتش اولورز .

انکلیزلر کوچوک یاشندن اعتباراً چوجوقلرینه حر برانسان معامله سی
ایدر ، اولنری ؛ آنا و بابانك معاونتلی اولمقسزین ؛ مجادله حیاته
الفت ایتدیریرلر .

چوجوقلری استقبال ایچون یتشدیرمك ، استقبالک غیر ملحوظ
صدماتنه قارشلی مقاومت ایده بیله جك صورتده فکرآ ، بدنازنده كنجلر
حاضرلامق ، انکلیزلرك الك برنجی دستوریدر .

آنا قوجاغندن اعتباراً بوشراط داخلنده بویون برانکلیز کنجی ،
تأمین استقبال ایچون هیچ برزمان عائله سنك معاونتته عرض افتقار
ایتمز . آوروبانك غرب شالیسندن قالقهرق ؛ یالکیزباشنه ؛ آسیانك اوبر

ملت ایچین . مملکت ایچین بر فائده حاصل اولاجقسه سویله نیلمه سنده
بأس یوقدر .

مثلاً بر محاربه اتناسنده دشمنك قوتی آ کلامق ایچین اولنرك دینلی
بیان بر مسلمان آرا لرنده بارینوب معلومات آلا بیلیمك مقصیده :

— بن ده سزدنم . دیه بیلیر . بونی دیه سندن طولانی ده کنه
کیرمش دکل ، ثواب قازانمش اولور . واقعا بر مسلمانك بن ده بولغارم ،
بن ده روم ! دیه سی بالاندر . فقط اولنرك فکرینه ویتنه واقف
اولوب دینداشلیرینه خدمت ایدم چکی جهتله فائده لی بر بالاندر . بوکی
سوزلره (دروغ مصلحت آمیز) یعنی ایش بیتیرن یالان دیرلرکه
(راست فتنه انگیز) یعنی فتنه چیقاران طوغرودن ایدر .

نیتیم بریده حضرت تلریده بویله یامش وکندی مشرک کی کویسته رزوب
اوکره نه چکنی اوکر ندکن صوکرادونوب پیغمبره معلومات که تیرمشدی .
بریده بن الحصب ، اسمی بلله نه چک وحرمتله یاد ایدیلر چک
کیمسه لر دندر . چونکه : بوکون سلاملا دیفك اسلام بایراغی ایلک
طاشیان . یعنی مسلمانلغك ایلک سنجاقدار ی اولان ذات شریفدر .

پیغمبر افندیز ، مکدن مدینه یه هجرت ایدم رکن کندیسی طوتوب
مکه مشرک لرینه تسلیم ایلیم فکر یله بر چوقلری یوله چیقمشلردی .
اولردن بری ده بریده بن الحصب ایدی که رسول اللهی طوتوب باغلامق
ومکيه کوتوروب مشرک لره صاتمق ایستیوردی . باشنده ده ایچه بر
قالا باقی واردی .

مریسیع محاربه سندن درت سنه قدر اول ، ینه مریسیع صوبی جوارنده
رسول الله حضرت لرینه راست کلدی . فقط طوتوب باغلامق ایستدیکی
پیغمبرك کوزهل یوزیله طاتلی سوزینه کندیسی باغلانندی . جان وکوکادن
مسلمان اولدینی کی باشندن صاریغنی چوزدی ، لنده کی مزراقك
اوجنه باغلایوب بر سنجاق یاپدی . رسول اللهك معیتده یوروپوب
(قبا) کوینه قدر سنجاقدارلق وظیفه سنی ایفا ایتدی . صوکره
یوردینه کیدوب احد محاربه سنی متعاقب مدینه یه کلدی . آرتیق
پیغمبرك یانندن آریلادی . بوتون محاربه لرده برابر بولوندی . یازی
یازماسنی ده بیلدیکی جهتله مسلمانلغه هم قلیجیله ، هم قلمیله خدمت
ایتدی . صوکره غزا ایچین خراسانه کیدوب ۶۲ سنه هجره سنده (مرو)
بلده سنده وفات ایلدی . رضی الله عنه

بریده نك که تیردیکی خبر اوزرینه رسول الله افندیز ، جهاد اعلان
ایتدی . مسلمانلردن سلاحنی قابانلر ، قوشوب کلدیلر . هجرتك بشنچی
سنه سی شعبانك ایکنجی کونی اسلام اردوسی ، مدینه دن حرکت ایلدی .
افراد ی بیک قدر اولان بواوردوده برچوقده مناسق بولونیوردی .
بوتلر ، دینی بوتون مسلمان اولدقلرندن الله رضاسی ایچون دکل ، چاپول
ایتمک ایچون محاربه یه کیدورلردی .

یولده بر حریف باقلانندی که (حارث بن ضرار) طرفندن کوندرلش
جاسوس ایدی . بوندن دشمنه دائر معلومات آلمق ایسته دیلر ، سویله مدی .

مسلمان اول تکلیفنده بولوندیلر ، قبول ایتدی . بناء علیه حضرت
عمرک قلیجیله کله سی اوچورلدی ، جانی جهنمه یوللانلدی .

بوکونکی اردولرده جاسوسك کوره چکی جزا ، بوندن بشقه
برشی دکلدر . یالکز شرقدر فرق وارکه : فی المصطلک جاسوسی ، مسلمان
اولسه و مسلمانلر آره سنه کیرسه یدی اولومدن قورتولا جقدی . حالبوکه
بوکون اوروپا اردولرنده باقلانان بر جاسوس ، او حکومتك دینی دکل
تابعیتی بیلر قبول ایتسه بنه اعدامدن خلاص اولاماز .

جاسوسك اولدی رلدیکی فی المصطلق ایشیدنجه ایچلرینه قورقو
دوشدی . ده ریتی اوله رق اطرافدن کلوب طویلانلر برر برر
صاوشدی . قبیله خلقی ده نه یابه جغز ؟ دیه دوشونمکه باشلادی .

مریسیع صوبندن حیوان صولادقلری بر صیراده مسلمان اردوسی
قارشیلرینه چیقیوردی . رسول الله افندیز ، لاله الا الله ده ییکزده
جانکز ، مالکز امین اولسون ، دیه حضرت عمره ندا ایتدیردی .
مشرکر ، اللهم برلکنی قبول ایلیمه دکلی کی پیغمبرك اوردوسنه
ومسلمانلرک اوزرینه اوق آتیمه قالدیشیلر .

رسول الله حضرتلری ، اصحابنه : هجوم ! امرینی ویردی . دشمن ،
بو قهرمانجه هجومه دایانامادی . ایچلرندن اون دانه سی بره سه رلنجه
اوست طرفی بوزولدی ، یدی یوز قدری اسیر اولدی ، حیوانلرندن
بش بیک قویون ایل اون بیک دوه ده غنیمت اولارق آلیندی .

کیتیمک ، حرب ایتمک و او طوروب دیکله ندکن صوکره دونمک
مدتلری داخل اولدینی حاده یکر می سکز کون سورن بو حرب
اتناسنده بعض عجائب حاللر ظهور ایتشدی . حتی بوندن طولانی
مریسیع محاربه سنه (غزوة الا عجیب) دیرلر .

بو عجائب حاللرک بریسی ، حتی اک اهمیتلی اصحابك مهاجری
وانصار یسی ، یعنی مسلمانلرک مکلیسی ایل مدینه یلیسی آراسنده غوغا
چیقماسی ، و بو غوغا نك ده قومیت مسأله سی زنکنی آلماسی ایدی .

(سبیل الرشاد) : (مسلمانلق مانع تفرقه در) عنوانیله یازدیغ
اومسأله یی ان شاء الله کله چک هفته تکرار لایه جنم وداها آچیق سویله مه یه
چالیشاجم . طاهر المولوی

ادبیات

مرحوم فائق رشاد بك

ذوی الحیات ایچون آرامك احتمالی می وار ؟

بوکائنات ندر ؟ ازدحامی بر معبر .

بومعبرك اوزه رندن پیایی آقاده در .

کناره عدم آباده طوغرو سیل بشر .

مسافرن حیاتی چکوب چکوب آلیور ،